

Nowe ramy prawne i nadzór rynku

Jacques McMILLAN

Komisja Europejska, Dyrekcja Generalna Przedsiębiorstwa i Przemysł

Nowe ramy prawne dotyczące wprowadzenia wyrobów na rynek, przyjęte dnia 23 czerwca 2008 r., mają za zadanie połączyć w jeden pakiet prawny wszystkie instrumenty prawne niezbędne do zapewnienia wprowadzenia na rynek bezpiecznych wyrobów oraz zorganizowania skutecznego nadzoru rynku i kontroli wyrobów z państw trzecich. Zatem pakiet łączy w sobie przepisy dotyczące akredytacji instytucji oceny zgodności, nadzoru rynku, instytucji oceny zgodności, procesu selekcji kryteriów kompetencyjnych (notyfikacja), definicji, obowiązków przedsiębiorców, jednolitych procedur oceny zgodności i zasad ich stosowania, a także przepisów dotyczących znakowania.

Zwłaszcza w dziedzinie nadzoru rynku nowe ramy prawne po raz pierwszy określają jasno obowiązki Państw Członkowskich i organów krajowych dotyczące interwencji w przypadku wyrobów niezgodnych z przepisami lub niebezpiecznych na terytorium objętym zharmonizowanymi przepisami unijnymi. Organy krajowe muszą posiadać w szczególności moc prawną, upoważnienie i środki do wycofania lub zlecenia wycofania z rynku wyrobów niebezpiecznych lub niezgodnych z przepisami. Powinny posiadać uprawnienia do zlecenia likwidacji wyrobu, jeśli zachodzi taka potrzeba. Rozporządzenie w odniesieniu do istniejących przepisów prawnych dąży do stworzenia idealnego systemu dla wszystkich wyrobów, dlatego też nie wprowadza rozróżnienia pomiędzy wyrobami konsumpcyjnymi a wyrobami niekonsumpcyjnymi.

Istotnym, nowym elementem nowych ram prawnych jest to, że łączą one w jedno przepisy dotyczące nadzoru rynku i kontroli wyrobów z państw trzecich. Na chwilę obecną wiele Państw Członkowskich nie zawsze łączy je ze sobą, chociaż stanowią dwa uzupełniające się elementy całości, jaką jest bezpieczeństwo wyrobów. Ich połączenie powoduje zlikwidowanie luk prawnych, korzystnych dla niebezpiecznych wyrobów, a także prowadzi do dzielenia się środkami i narzędziami skutecznej kontroli, co sprawia, że oba elementy stają się jeszcze potężniejsze.

Dotyczy to udzielenia organom celnym uprawnień do likwidacji lub zlecenia likwidacji wyrobów, aby importerzy nie byli odsyłani od jednego przejścia granicznego do drugiego.

Nowe ramy prawne będą wiązały się z koniecznością stworzenia nowych środków komunikacji pomiędzy organami krajowymi, a także pomiędzy nimi a Komisją. Rozporządzenie w sprawie nadzoru rynku wiąże się z koniecznością określenia obowiązków dotyczących współpracy i komunikacji, które Komisja będzie musiała wesprzeć wspólnymi inicjatywami i narzędziami.

System RAPEX, który został przedstawiony w dyrektywie dotyczącej ogólnego bezpieczeństwa produktów (GPSD), jest wymieniony w rozporządzeniu, tak więc korzystamy z tych samych narzędzi dla wszystkich i nie komplikujemy spraw poprzez tworzenie wielorakich, pokrywających się narzędzi. To samo dotyczy ogólnej bazy danych zawierającej wszystkie ogólne informacje dotyczące nadzoru rynku.

Na koniec, nowe ramy prawne powinny regulować odpowiedni nadzór rynku, co znaczy, że wstępne decyzje w sprawie niebezpiecznych i niezgodnych z przepisami wyrobów powinny być podejmowane na poziomie rynku Państw Członkowskich, jednocześnie znacznie zmniejszając presję na zapisy dotyczące bezpieczeństwa zawarte w dyrektywach. I rzeczywiście w przyszłości powinny one być ograniczone jedynie do podejmowania decyzji, gdy konieczne jest zapewnienie spójności wśród Państw Członkowskich w odniesieniu do konkretnych problemów i wyrobów w odróżnieniu do wykorzystania ich dzisiaj jako narzędzi nadzoru. Oznacza to, że unijne procedury powinny być ograniczone do kwestii unijnych, a nie do decyzji podejmowanych codziennie w danej dziedzinie. Powinno to sprawić, że podejmowane codziennie decyzje będą skuteczniejsze, a procedury unijne łatwiejsze do opanowania.